

Else-Merete Ross: Under udvalgsbehandlingen har vi haft et møde med Mellemfolkeligt Samvirke. Vi fik her bl. a. en redegørelse for en del af de spørgsmål, hr. Lembourn havde rejst med hensyn til kvalifikationer hos de mennesker, der har med udvælgelse af de frivillige at gøre. Desuden fik vi en redegørelse for de meget omhyggelige metoder, der benyttes for at få udvalgt de helt rigtige unge, der skal sendes ud. Efter min mening var disse oplysninger fuldt tilfredsstillende, og jeg forstår, at de også har været tilfredsstillende for hr. Lembourn.

Under første behandling rejste jeg spørgsmålet om de frivilliges sprogundervisning, da jeg fandt, at 8 uger var en meget kort tid til virkelig at nå et hæderligt resultat. Da jeg mener, det må være af fundamental betydning for de udsendte, at de ikke skal kæmpe med for store sprogvanskeligheder, samtidig med at de begynder deres nye og vanskelige arbejde i u-landene, kan jeg fuldt ud støtte Mellemfolkeligt Samvirkes ønske om at kunne give de frivillige, der ikke har mange kundskaber i engelsk, et 3 ugers intensivt sprogkursus, inden de begynder på deres 8 ugers uddannelseskursus. Derfor kan jeg på mit partis vegne også tilslutte mig, at beløbsrammen udvides med 880.000 kr. for en 5-årig periode, der skulle dække disse særlige kursus.

Ved første behandling rejste jeg spørgsmålet om en særlig ordning for aftjening af værnepligt for de sandsynligvis meget få, der kommer hjem fra et 2-årigt u-landsarbejde, og som ikke har aftjent deres værnepligt.

Selv om jeg rettede den misforståelse, der opstod ved første behandling, vil jeg dog gerne gentage mit synspunkt. Jeg mener ikke, at u-landsarbejdet skal indgå som et alternativ til militærtjeneste. Jeg har kun villet pege på, at der for nogle enkelte mennesker kan foreligge en vanskelig situation, når de kommer tilbage fra u-landsarbejde og så skal aftjene deres værnepligt. Særlig vanskeligt kan det blive, hvis de

bliver taget til befalingsmænd og skal være inde i 2 år. Så vil der i alt være gået 4 år, hvor de ikke har kunnet arbejde på deres varige stilling i livet.

Da jeg ikke i udvalget har kunnet få tilslutning til en formulering i betænkningen om dette spørgsmål, vil jeg gerne her ved anden behandling tage spørgsmålet op. Desværre havde jeg under udvalgsbehandlingen endnu ikke nået at få de oplysninger om forholdene i Norge, som jeg nu har, nemlig stortingsproposisjon nr. 1, tillæg nr. 7, fra 1965-66, side 4 og 5. Norsk Utviklingshjelp har anmodet utenriksdepartementet om med forsvarsdepartementet at drøfte spørgsmålet vedrørende værnepligten for dem, som bliver udtaget som fredskorpsdeltagere, som de kaldes i Norge. Jeg må lige indskyde, at det udvalg, som Norsk Utviklingshjelp nedsatte i 1962, bl. a. havde udtalt, at fredskorpsdeltagerne burde have en vis kompensation i form af udsættelse eller lettelser i værnepligtstjenesten. Forsvarsdepartementet har svaret utenriksdepartementet, at i forståelse af den betydning, som fredskorpserne kan få for det almindelige fredsarbejde, har forsvaret stillet sig mest muligt positivt til disse spørgsmål. Forsvaret har samtidig fremlagt et udkast til regler om udsættelse med aftjening af militærtjeneste m. v. for fredskorpsdeltagere. Da der så vidt jeg ved ikke er særlige vanskeligheder i Danmark med at få udsat militærtjenesten, og da spørgsmålet ikke har været aktuelt for hidtidige danske u-landsfrivillige, er det specielt spørgsmålet om visse lettelser i militærtjenesten, der kunne få interesse for de danske u-landsfrivillige, som eventuelt ikke skulle have aftjent deres værnepligt før udsendelsen.

Da den danske og den norske forsvarsordning, så vidt jeg kan se, ikke er opbygget på samme måde, vil det føre for vidt her at redegøre for de lettelser i militærtjenesten, som de norske fredskorpsdeltagere kan få. Jeg vil derfor anmode om, at udvalget mellem anden og tredje behandling får tilstillet en fotokopi af den norske proposi-